

Ба шӯрои диссертациони 6D.KOA-003-и
назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон бо
суроғи: 734025, ш. Душанбе, кӯчаи Буни
Ҳисорак, бинои таълими 7, устои 220

ТАҚРИЗ

**ба автореферати диссертатсияи Болтуева Рухсора Камоловна дар
мавзӯи “Рушди баҳисобгирии идоракунӣ дар ширкатҳои тиҷоратии
фармасевтӣ” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзоди илмҳои иқтисодӣ аз
рӯйи ихтисоси 08.00.08 – Баҳисобгирии муҳосибӣ ва аудит**

Рушди иқтисоди бозаргонӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба афзоиши
босуръати шумораи корхонаҳои тиҷоратӣ, ба вучуд омадани шаклҳои
нави ташкилию ҳуқуқии корхонаҳо мусоидат кард. Дар робита ба
ислоҳоти иқтисодӣ хоҷагии халқ ҳисобгирии бухгалтерӣ, бояд аз қабл
дида бештар иҷроиши саривақтии вазифаҳои худро вобаста ба татбиқи
идоракунӣ фаврию стратегии корхонаҳо таъмин намояд. Ҳалли ин гуна
масъалаҳо беҳтар намудани сифати ахбороти муҳосибӣ ва пайвастагии
пурраи методологияи ҳисобгирии бухгалтериро бо масъалаҳои
иқтисодии ҳалшаванда дар назар дорад.

Бо сабаби тағйир ёфтани ҳаёти истифодабарандагони ахбор ва
таъиноти он барои истифодабарандагони дохилӣ ва берунӣ
азназаргузаронии танкидии методологияи пешинаи баҳисобгирии
идоракунӣ дар ширкатҳои тиҷоратии фармасевтӣ зарур аст. Бо андешаи
муаллиф метавон розӣ шуд, ки омӯзиши амиқи асосҳои назариявӣ ва
методологияи баҳисобгирии идоракунӣ, инчунин коркарди тавсияҳои
методӣ оид ба мукамалгардонии унсурҳои баҳисобгирии идоракунӣ
барои беҳгардонии вазъи таъминоти иттилоотии роҳбарияти ширкатҳои
фармасевтии кишвар мусоидат мекунад.

Дар айни замон ва махсусан дар оянда ҳалли бисёр вазифаҳои
фаврӣ, тактикӣ ва стратегии идоракунӣ дар ширкатҳои тиҷоратии
фармасевтӣ бо баланд бардоштани самараи низоми баҳисобгирии
идоракунӣ алоқаманд аст. Ба ин муносибат аҳамияти баҳисобгирии
идоракунӣ дар ширкатҳои тиҷоратии фармасевтӣ бо роҳи пурзур
намудани функсияҳои маърифатӣ, назоратӣ, ахборотӣ ва пешгӯинамоии
он дар низоми идоракунӣ чунин ширкатҳо меафзояд.

Диссертант қайд менамояд, ки Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон шумораи
ширкатҳое, ки ба воридот ва фурӯши маҳсулоти доруворӣ машғуланд,

хеле зиёд аст ва роҳбарияти ин корхонаҳоро лозим меояд, ки идоракунии ниҳоят самаранокро дар корхона таъмин намоянд. Идоракунии самаранок бевосита ба иттилооти муҳосибии босифат, дуруст коркардшуда ва мукамал така менамояд. Бинобар ин, ширкатҳои фармасевтӣ ба татбиқи низоми пешрафтаи баҳисобгирии муҳисибии идоракунӣ ва ҳисоботи дохилӣ ниёз доранд.

Дар автореферат масъалаҳои гурӯҳбандии объектҳо ҳамчун марказҳои масъулияти молиявӣ ва хоҷагидорӣ, ки дар фаъолияти ширкатҳои фармасевтӣ барои бунёди низоми иттилоотии мукамал ва қабули қарорҳои идоракунии манфиатнок мусоидат менамояд, пешниҳод гардидааст. Аҳаммияти ташкили баҳисобгирии идоракунӣ аз рӯйи объектҳои пешниҳодшуда дар он зоҳир меёбад, ки фаъолияти бомароми ширкати тижоратии фармасевтӣ таъмин карда шавад (саҳ. 16).

Яке аз дастоварди назарраси муаллиф дар он аст, ки як қатор омилҳои объективӣ ва субъективӣ ба фаъолияти ширкатҳои фармасевтӣ таъсиррасонро аз нигоҳи илмӣ тасниф намудааст ва ба инбат гирифтани чунин таснифот самаранокии баҳисобгирии идоракунии ширкати фармасевтиро муайян менамояд (саҳ. 19).

Назари диссертант оид ба мавҷуд набудани пешбурди баҳисобгирии идоракунӣ дар корхонаҳо ва истифода гардидани танҳо як низоми баҳисобгирии муҳосибӣ, ки дар он унсурҳои ҳам баҳисобгирии молиявӣ, ҳам баҳисобгирии идоракунӣ ва ҳам баҳисобгирии андоз дида мешаванд, қобили қабул аст. Қой доштани чунин вазъ барои ташаккули низоми иттилоотии ботартиб ва банизомдарвардашуда, ки барои қабули қарорҳои идоракунӣ заруранд, номусоид мебошад (саҳ. 20).

Дар қисмати хулоса натиҷаҳои асосии таҳқиқоти илмӣ ва тавсияҳо оид ба истифодаи амалии онҳо оварда шудааст. Ин қисмат ҷамъбасту хулосабарорихҳои муаллифро аз натиҷаи омӯзиши маводи илмӣ-назариявӣ ва методологӣ дар хусуси такмили низоми баҳисобгирии идоракунӣ дар ширкатҳои тижоратии фармасевтӣ дар бар мегирад.

Дар баробари ҷиҳатҳои мусбӣи назариявӣ ва амалӣ автореферати тақризшаванда дорои баъзе аз камбудихо мебошад, ки баррасӣ намудани онҳо барои таҳқиқоти минбаъдаи муаллиф аз манфиат ҳолӣ нест.

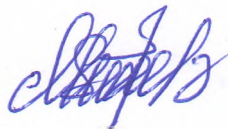
1. Дар ҷадвали 3 (саҳ.31) муаллиф номгӯйи ишондихандаҳои асосии самаранокии бизнес-раванди «Таъминот» барои ширкати тижоратии фармасевтиро пешниҳод намудааст. Агар моҳияти ин нишондихандаҳоро боз ҳам васеътар кушода меод, арзиши илмӣи автореферат боз ҳам боло мерафт.

1. Дар саҳифаи 28-уми автореферат муаллиф шаш (6) раванди тиҷоратиро дар ширкатҳои фармасевтӣ чудо намудааст, вале асос ва зарурати чунин таснифот дар автореферат дида намешавад.

Камбудиҳо ва эродҳои кайдшуда хусусияти тавсиявӣ дошта, аҳамияти назариявӣ, арзиши амалӣ ва баҳои умумии авторефератро коста намегардонанд.

Хулоса, автореферати рисолаи илмӣ Болтуева Рухсора Камоловна дар мавзӯи “Рушди баҳисобгирии идоракунӣ дар ширкатҳои тиҷоратии фармасевтӣ”, ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.08 – Баҳисобгирии муҳосибӣ ва аудит пешниҳод шудааст, ба ҳамаи талаботҳои Низомномаи Комиссияи Олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.08 – Баҳисобгирии муҳосибӣ ва аудит мебошад.

**Мутахассис оид ба пардохти Лоихаи
дуюми мукамалгардоии идоракунии
молияи давлатии Вазорати Молияи
Ҷумҳурии Тоҷикистон**



Шамсиддинов М.М.

(Суроға: 734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, кӯчаи Шероз 35.
Тел: (+992) 939703092; E-mail: miz_rob@mail.ru

Имзои н.и.и., Шамсиддинов Мизробо-ро тасдиқ мекунам:

Ҳамоҳангсози Лоиха



Нозимзода И.М.

22.04.2025с